

Pöttykaarnakuoriainen

Avlång barkborre
Orthotomicus longicollis

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Pöttykaarnakuoriainen on himmeän musta, pienehkö (3–5 mm) kaarnakuoriainen. Se on kapean sylinterinmuotoinen ja hyvin pitkänomainen, myös sen etuselkä on pitkä. Peitinsiipien pisterivien pisteet ovat isoja. Peräkuoppa on iso ja jyrkkä. Koiraalla kaksi ylintä peräkuopan reunahammasta muodostavat sisäänpäin kääntyneen yhteishampaan. Naaraalla on peräkuopan pohjalla peitinsiipien liitoskohdassa kyhmyrivit.

Elinympäristö ja levinneisyys

Pöttykaarnakuoriainen elää vanhoissa metsissä pystyjen, suurikokoisten mäntyjen kaarnan alla, yleensä aivan runkojen tyvellä. Se voi elää sekä sulkeutuneessa metsässä että avoimemmassa ympäristössä, toisinaan myös tulen vioittamissa puissa. Lajia on tavattu vain Pyhä-Häkin kansallispuistossa Pohjois-Hämeessä ja sekä muutamalla paikalla Pohjois-Karjalassa.

Nykytila ja uhkatekijät

Pöttykaarnakuoriaista uhkaa kookkaiden mäntyjen harvinaistuminen metsissä. Suurin osa tunnetuista nykyesiintymistä sijaitsee suojelualueilla.

Hoitosuositukset

Pöttykaarnakuoriaisen esiintymispaikka tulisi rajata kokonaan metsänkäsittelyn ulkopuolelle. Myös lähialueiden kookkaat männyt tulisi säästää.

Lähteet

- Ehnström, B. & Axelsson, R. 2002. Insektsnag i bark och ved. ArtData-banken, SLU, Uppsala. 512 s.
- Rassi, P., Alanen, A., Kemppainen, E., Vickholm, M. & Väisänen, R. 1985. Uhanalaisten eläinten ja kasvien suojelutoimikunnan mietintö. Osa II Suomen uhanalaiset eläimet. Komiteamietintö 1985:43, Ympäristöministeriö, Helsinki. 466 s.
- Heliövaara, K., Peltonen, M., Mannerkoski, I. & Siitonen, J. 1998. Suomen kaarnakuoriaiset (COLEOPTERA: Scolytidae). Helsingin yliopisto. Soveltavan eläintieteen laitos, Julkaisuja 25. 91 s.